

SVĚTOVÝ BESTSELLER

P.D. Jamesová

ZAHALTE JÍ TVÁŘ

motto

Zahalte jí tvář

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

P. D. Jamesová
Zahalte jí tvář – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

 ALBATROS MEDIA a.s.

P.D.
Jamesová
ZAHALTE JÍ TVÁŘ

Praha 2017

Přeložila Zlata Kufnerová

Kapitola první

1

Přesně tři měsíce před vraždou na Martingale uspořádala paní Maxieová večeři. Po letech, když se na skandál kolem procesu již pozapomnělo a titulky v novinách srovnaných v zásuvce příborníku bledly, Eleanor Maxieová vzpomínala na ten jarní večer jako na vstupní scénu k tragédii. Paměť ve své selektivnosti a perverzité zahalila onu naprosto spořádanou večeři aurou jakési zlověstnosti a znepokojení. Při zpětném pohledu se jevila jako rituální shromáždění oběti i podezřelých pod jednou střechou, jako inscenovaná příprava k vraždě. Všichni podezřelí však ve skutečnosti přítomni nebyli. Především ten víkend na Martingale chyběl Felix Hearne. Nyní ve vzpomínkách však seděl u stolu paní Maxieové i on a úvodní výstupy jednotlivých herců sledoval pobaveným, cynickým pohledem.

Tenkrát ovšem byla ta večeře samozřejmě naprosto normální a trochu neslaná nemastná. Tři z hostů, doktor Epps, vikář a slečna Liddellová, správkyň Útulku pro dívky u Svaté Marie, společně večeřeli příliš často, než aby to pro ně vzájemně mohlo být čímsi novým nebo podnětným. Catherine Bowersová byla nezvykle zamklá a Stephen Maxie se svou sestrou Deborah Riscoeovou zase jen stěží skrýval rozmrzelost nad tím, že večeře musí být zrovna teď, kdy má Stephen po více než měsíci služeb v nemocnici konečně volný víkend. Paní Maxieová právě zaměstnala jako panskou jednu ze svobodných matek z útulku slečny Liddellové a dívka dnes poprvé obsluhovala u stolu. Rozpačité ovzduší, jež večeři poněkud znepříjemňovalo, však sotva způsobila přítomnost Sally Juppové, která

nosila na stůl a zručně odnášela prázdné talíře, což slečna Liddellová sledovala s uspokojením.

Aspoň jeden z hostů byl ale pravděpodobně naprosto šťasten. Bernard Hinks, chadfleetský vikář, byl starý mládenec, a tak vítal každou změnu umožňující mu uniknout výživným, avšak nechutným pokrmům své sestry, která mu vedla domácnost a nikdy ji nelákalo jíst mimo dům. Pro něj večere znamenala příjemnou společenskou událost. Byl to jemný muž s vlídnou tváří, vypadal starší než na svých čtyřiapadesát a měl pověst člověka bezvýrazného a plachého, pokud ovšem nešlo o náboženství. Teologie byla jeho hlavním, téměř jediným intelektuálním zájmem, a třebaže farníci jeho kázáním ne vždycky rozuměli, přijímali je s povděkem alespoň jako bezpečný důkaz vikářova vzdělání. Ve vsi však oceňovali, že se jim z vikářství dostává rady i pomoci, a pokud se jim rada zdála někdy poněkud nesrozumitelná, aspoň na pomoc se mohli bez obav spolehnout.

Pro doktora Charlese Eppse znamenala večere prvotřídní krmi, konverzaci se sympatickými dámami a vůbec příjemné rozptýlení od trivialit jeho venkovské praxe. Byl vdovec, žil v Chadfleetu již třicet let a většinu pacientů znal natolik, že mohl přesně předpovědět, zda budou žít, nebo zemřou. Byl přesvědčen, že lékař může sotvaco udělat, aby na věci něco změnil, že je moudré vědět, kdy člověku nadešla poslední hodina, aby ostatním nezpůsobil moc velké potíže a sebe netrápil, a že přílišný medicínský pokrok jen prodlužuje život o pár nepříjemných měsíců k větší slávě pacientova doktora. Přesto všechno nebyl zdaleka tak hloupý, měl víc zkušeností, než byl Stephen Maxie ochoten uznat, a některým pacientům sdělil, co je nevyhnutelně čeká, ještě než nadešel jejich čas. Paní Maxieové posloužil při porodu obou dětí a byl ošetřujícím lékařem i přítelem jejího manžela, pokud zmatený mozek Simona Maxieho byl vůbec ještě schopen cenit si přátelství. Doktor Epps nyní seděl u stolu a nabíral vidličkou kuřecí suflé

s výrazem muže, který si svou večeří zasloužil a nemá v úmyslu nechat si ji náladou jiných zkazit.

„Tak vy jste se ujala Sally Juppové a jejího dítěte, Eleanor?“

Doktor Epps nikdy neměl zábrany bavit se o samozřejmostech. „Ona i ten chlapec jsou milí. A pro vás je to povyražení mít zase v domě takové mrně.“

„Doufejme, že je stejného názoru i Marta,“ poznamenala paní Maxieová suše. „Pomoc samozřejmě zoufale potřebuje, ale je velmi konzervativní. Možná nám ani nepoví, jak se na to opravdu dívá.“

„Však ona se s tím smíří. A morálních předsudků se brzy zbaví, když má v kuchyni pomocnici.“ Nad morálkou Marty Bultitaftové doktor Epps mávl zavalitou rukou. „Stejně jí to dítě přiroste k srdci. Jimmy je roztomilý klučina, ať už je jeho otcem kdokoliv.“

V tomto okamžiku usoudila slečna Liddellová, že by měla dát k lepšímu vlastní zkušenost.

„Nemyslím, doktore, že bychom měli problém nemanželských dětí zlehčovat. Samozřejmě musíme prokázat křesťanskou lásku,“ – slečna Liddellová se uklonila směrem k vikářovi na výraz uznání přítomnosti jiné autority a zároveň se omlouvajíc, že se mu plete do řemesla – „já mám však pocit, že se společnost jako celek s těmito dívkami příliš mazlí. Dostane-li se takovým dětem více pozornosti než manželským, společenská morálka začne upadat. A to už se taky děje! Je spousta chudých a počestných matek, jimž se nevěnuje ani zpoloviny tolik péče a pozornosti, jakou jsou zahrnovány tyto dívky.“

Slečna Liddellová se rozhlédla po kolemsedících, zrudla a opět se pustila s chutí do jídla. No dobrá, možná teď všechny poněkud ohromila, ale bylo třeba to vyslovit. A bylo právě na ní, aby to řekla. Zahleděla se na vikáře, jako by ho žádala o podporu, ale pan Hinks se na ni jen udiveně podíval a pak se opět soustředil na večeři. Slečna Liddellová, již spojenec

přehlížel, si podrážděně pomyslela, že milý vikář je až příliš zaujatý jídlem! A tu se ozval Stephen Maxie.

„Tyhle děti se určitě neodlišují od ostatních, až na to, že k nim máme větší povinnost. Nemyslím, že by jejich matky byly jiné. Ostatně, kolik lidí se v praxi řídí morálkou, podle níž opovrhují dívkami, které ji porušily?“

„Spousta, pane doktore, ujišťuju vás.“ Slečna Liddellová, již zaměstnání poznamenalo, nebyla zvyklá, aby jí mladí oponovali. Stephen Maxie může být nadějný mladý chirurg, ale proto ještě není odborníkem na padlé dívky. „Ale šokovalo by mě, kdyby některé mravy, o nichž jsem slyšela ve své práci, byly pro dnešní mládež opravdu typické.“

„Pokud jde o to, co je pro moderní mládež typické, můžete mi věřit, že právě tohle není natolik vzácné, abychom si mohli dovolit opovrhovat někým, koho to postihlo. Sally mi připadá naprosto normální a slušná.“

„Umí se chovat. A taky má obstojné vzdělání. Je to dívka s maturitou! Nikdy by mě ani nenapadlo ji vaší matce doporučit, kdyby nepatřila v mariánském útulku k těm nejlepším. Je sirotek, vychovala ji teta. Já ale doufám, že nebudete litovat. Sally je zvyklá tvrdě pracovat a chopit se příležitosti. Minulost je už pryč a je třeba na ni zapomenout.“

„Je asi dost těžké zapomenout na minulost, když má člověk tak hmatatelné memento,“ podotkla Deborah Riscoeová.

Doktor Epps, jemuž ten rozhovor šel na nervy, protože vyvolával špatnou náladu a možná i horší trávení, se snažil rychle zasáhnout. Bohužel jen přispěl k rozkolu.

„Je to vzorná matka a pohledná dívka. Třeba se seznámí s nějakým slušným chlapcem a ještě se provdá. To by bylo nejlepší. Nemůžu říct, že bych svobodným matkám nějak fandil. Příliš často se spoléhají na jiné a někdy končí špatně psychicky. Občas si myslím – já vím, že to je šílené kacířství, slečno Liddellová –, že by bylo nejlepší, kdyby ty děti hned po narození adoptovala nějaká slušná rodina.“

„O dítě se musí postarat matka,“ namítla slečna Liddellová. „Je její povinností o ně pečovat.“

„Celých šestnáct let a bez pomoci otce?“

„Je-li to možné, pochopitelně se také snažíme najít otce, pane doktore. Sally byla bohužel velice paličatá a nechtěla nám jeho jméno prozradit, proto jsme jí nemohli pomoci.“

„Dneska je dobrý každý šilink.“ Stephen Maxie, jak se zdálo, se přímo zvráceně snažil udržet téma rozhovoru. „A mám takový dojem, že Sally nebere ani státní přídavek na dítě.“

„Žijeme v křesťanské zemi, drahý bratře, a za hřích se má platit smrtí, ne několika šilasy příspěvku.“

Deborah sice mluvila šeptem, ale slečna Liddellová to slyšela a zdálo se, že tu poznámku slyšet měla. Paní Maxieová náhle usoudila, že je čas zakročit. Nejméně dva z hostů byli toho názoru, že to měla udělat už dřív. Paní domu nebyla zvyklá, aby se jí něco vymklo z ruky. „Chci zazvonit na Sally,“ pravila, „a tak bychom snad měli změnit téma hovoru. Zřejmě se znemožním, protože se hodlám zeptat na církevní slavnost. Víím, může to vypadat, jako bych vás sem pozvala kvůli tomu, ale my bychom opravdu měli přemýšlet o možném datu.“ Byl to předmět, k němuž všichni hosté rozhodně měli co říci. Když konečně přišla Sally, konverzace byla tak nejapná, jak si jen Catherine Bowersová mohla přát.

Když Sally obcházel stůl, slečna Liddellová ji sledovala. Jako by dívku po rozhovoru při večeři poprvé viděla zřetelně. Sally byla velice štíhlá. Těžké narudlé vlasy jí pod čepečkem padaly dolů, až se zdály na její útlu šiji příliš těžké. Dětské paže měla dlouhé, pod narudlou kůží se jí rýsovaly lokty. Široká ústa měla ukázněně zavřená, zelené oči se střízlivě soustřeďovaly na úkol. Slečny Liddellové se náhle zmocnil iracionální záchvat náklonnosti. Sally si počíná velice pěkně, opravdu velice pěkně! Vzhledla, aby zachytila dívčin pohled, a usmála se na ni, aby vyjádřila svůj souhlas a dodala jí odvalu. Jejich oči se v té chvíli setkaly. Celé dvě vteřiny hleděly jedna

na druhou. Pak se slečna Liddellová začervenala a odvrátila zrak. Rozhodně se musela zmýlit! Sally by se určitě nikdy neodvážila takhle na ni podívat! Celá zmatená a zděšená se snažila ten krátký zrakový kontakt analyzovat. Třebaže sama si ji měřila s protektorským výrazem souhlasu, v dívčích očích nevyčetla podřízenou vděčnost, jež byla příznačná pro Sally Juppovou z mariánského útulku, nýbrž pobavené opovržení, jakýsi náznak zarytosti a antipatie, jež svou intenzitou působily až děsivě. Pak se zelené oči sklopily a záhadná Sally byla opět poddajnou, podrobenou dívkou, oblíbenkyní slečny Liddellové. Onen okamžik však vykonal své. Slečny Liddellové se náhle zmocnila předtucha. Bývalou Sally doporučila bez výhrad. Vždyť všechno vypadalo tak uspokojivě. Dívka se jevila nanejvýš pozitivně. Snad až příliš dobrá pro práci na Martingale. Ale už se stalo a teď bylo pozdě uvažovat o tom, zda to bylo moudré rozhodnutí. Ze všeho nejhorší by byl Sallyin potupný návrat do Útulku u Svaté Marie. Slečnu Liddellovou v té chvíli poprvé napadlo, že příchod její favoritky na Martingale by mohl způsobit komplikace. Samozřejmě nemohla předvídat jejich rozsah ani to, že skončí násilnou smrtí.

Catherine Bowersová, která přijela na Martingale na víkend, toho během večere mnoho nepronesla. Byla to obyčejná slušná dívka, a proto ji poněkud zděsilo, když si uvědomila, že straní slečně Liddellové. Od Stephena bylo pochopitelně velice šlechetné a galantní, že se Sally tak důrazně zastal, Catherine však vždycky rozčilovalo, když její přátelé, kteří neměli představu o tom, co to je být ošetřovatelkou, vykládali, jaké má ušlechtilé povolání. Romantické představy jsou sice krásná věc, ale pro ty, kteří vynášejí po nemocných mísy a pracují mezi delikventy, je to jen malá útěcha. Svrběl ji jazyk, chtěla se zapojit do hovoru a povědět své, ale kvůli Deborah, která seděla u stolu proti ní, raději mlčela. Večere, jako ostatně všechny neúspěšné společenské záležitosti, se zdála trojnásobně dlouhá. Catherine si pomyslela, že snad v žádné rodi-

ně ještě tak dlouho neseseděli u kávy a že se mužští ještě nikdy tolik neloudali. Ale konečně bylo po všem. Slečna Liddellová se vrátila do útulku s náznakem, že by nebylo dobře, kdyby tam slečna Pollacková, její jediná zástupkyně, zůstala příliš dlouho sama. Pan Hinks zahuhlal, že se ještě musí připravit na zítřejší kázání, a zmizel v jarním povětří jako přízrak. Maxieovi a doktor Epps se pak spokojeně usadili kolem hořícího krbu v salonu a bavili se o hudbě. Nebyl to předmět rozhovoru, který by si Catherine vybrala. Dala by přednost dokonce i televizi, jediný televizor však měli na Martingale v Martině pokoji. Když už se mělo debatovat, Catherine doufala, že se řeč stočí na medicínu. Doktor Epps by mohl třeba poznamenat: ‚No ovšem, slečno Bowersová, vy jste přece zdravotní sestra, to je pro Stephena moc pěkné, když má někoho, kdo sdílí jeho zájmy.‘ Pak by se mohli bavit oni tři, zatímco by pro změnu zase Deborah ostrouhala a konečně by si uvědomila, že muži už mají po krk krásných ženských, které jsou k ničemu, třebaže jsou elegantně oblečené. Také by jí snad došlo, že Stephen potřebuje někoho, kdo rozumí jeho povolání a je schopen s jeho přáteli vnímavě i zasvěceně diskutovat. Ale to byl jen krásný sen a jako většina snů měl daleko ke skutečnosti. Catherine seděla, ruce vztahovala k chabému plamínku hořícího polena a snažila se vypadat nenuceně, zatímco ostatní se bavili o jakémsi hudebním skladateli se záhadným jménem Peter Warlock, o němž nikdy neslyšela. Snad jí jen vzdáleně připomínal zapomenutou dávnou minulost. Deborah sice tvrdila, že mu nerozumí, dokázala však jako vždycky se svou neznalostí koketovat. V její snaze zapojit Catherine do rozhovoru tím, že se jí zeptala na paní Bowersovou, spatřovala Catherine blahosklonnost, nikoliv zdvořilost. A tak když nová služebná vešla se vzkazem pro doktora Eppse, pocítila úlevu. Jedna z jeho pacientek na vzdálené farmě začala rodit. Lékař se zdráhavě zvedl z křesla, otřepal se jako chundelatý pes a omluvil se. Catherine se chopila poslední příležitosti.

„Nějaký zajímavý případ, doktore?“ zeptala se s rozzářenými očima. „Ale kdepak, slečno Bowersová.“ Doktor Epps se rozhlížel, kde má kabelu. „Tahle žena rodila už třikrát. Ale je to příjemná paní a je ráda, když mě tam má. Bůhví proč! Mohla by porodit sama, ani by nemrkla. Tak na shledanou, Eleanor, a dík za výbornou večeři. Chtěl jsem ještě zajít nahoru k Simonovi, ale navštívím ho zítra, když dovolíte. Mám dojem, že budete potřebovat nový recept na sommeil. Přinesu ho.“ Přátelsky společností pokynul a odšoural se s paní Maxieovou do haly. Zanedlouho se venku ozvalo odjíždějící auto. Doktor Epps byl vášnivý řidič a měl rád malé rychlé vozy, z nichž se mu ovšem obtížně vystupovalo a vypadal v nich, jako když si vyrazil na vyjížďku ošklivý starý medvěd.

„Fajn,“ prohlásila Deborah, když zvuk motoru utichl, „tak to by bylo. Co kdybychom zašli do stájí a podívali se na Bococka a jeho koně? Pokud se ovšem Catherine chce projít.“ Catherine se velice chtělo na procházku, ale nikoliv s Deborah. To je neuvěřitelné, říkala si, že Deborah nevidí nebo nechce vidět, že ona a Stephen by rádi byli spolu sami. Ale pokud to Stephen nedá jasně najevo, ona sotva může. Čím dříve se Stephen ožení a vymaní se z toho babince, tím líp pro něj. Pijí mu krev, pomyslela si Catherine, která se s něčím podobným setkala při četbě románů. Deborah, která našťástí o těchto upířích choutkách neměla tušení, vykročila ven otevřeným francouzským oknem a namířila si to přes trávník.

Stáje, které kdysi patřily Maxieovým a nyní je vlastnil Samuel Bocock, byly jen dvě stě yardů od domu na opačné straně louky. Starý Bocock tam při světle venkovní lampy čistil postroje a hvízdal si při tom. Byl to malý snědý chlapík s trpasličím obličejem, šikmými očima a širokými ústy, na němž bylo znát, jak je rád, že vidí Stephena. Všichni se šli podívat na tři koně, s nimiž se Bocock snažil rozběhnout svůj malý podnik.

To je ale komedie, ušklíbla se v duchu Catherine. Deborah se předvádí, mazlí se s nimi, jako by to byli lidé. To je neukoje-
ný mateřský pud, usoudila znechuceně. Měla by raději část
své energie věnovat výchově dětí. Jenže ona by to asi stejně
nezvládla. Catherine si přála, aby se vrátili domů. Stáj byla
úzkostlivě čistá, jenže ostrý pach koní po drezuře nelze ničím
odstranit, a Catherine to z nějakých důvodů vadilo. V jednom
okamžiku pohladil Stephen koně po krku a jeho snědá ruka
se těsně přiblížila k její. V té chvíli tolik toužila dotknout se
jí, pohladit ji, nebo dokonce zvednout ke rtům, že musela až
zavřít oči. A pak si vybavila další vzpomínky, až necudně pří-
jemné, kdy jí táž dlaň hladila ňadro, pomalu a něžně, a slibo-
vala rozkoš. Tenkrát ta ruka na její bílé pleti vypadala ještě
snědší. Catherine se vypotácela do jarního soumraku a sly-
šela za sebou pomalý, váhavý hovor Bocočkův i horlivé hlasy
Maxieových. Vtom se jí opět zmocnil jeden ze záchvatů zniču-
jící paniky, které ji přepadaly od doby, co Stephena milovala.
Přicházely nečekaně a veškerý zdravý rozum i vůle proti nim
byly bezmocné. V takových okamžicích jí všechno připadalo
neskutečné a téměř fyzicky cítila, jak se pod její nadějí sesou-
vá půda. Všechna nejistota a trápení se tedy soustředily na
Deborah. To Deborah byla její nepřítel. Deborah, která byla
již jednou vdaná a aspoň poznala, co je štěstí. Hezká, ego-
centrická a neužitečná Deborah. Když Catherine v houstnou-
cí tmě naslouchala hlasům za sebou, udělalo se jí z nenávisti
až nevolno.

Než se vrátili na Martingale, stačila se vzpamatovat a černé
mraky se rozplynuly. Opět byla ve své normální kondici, sebe-
vědomá a jistá. Šla si brzy lehnout a byla v tak dobré náladě,
že téměř věřila, že by za ní Stephen mohl přijít. Ale pak si
namluvila, že to je v domě jeho otce nemožné, že by to byla od
něho hloupost, zcela neodpustitelné zneužití pohostinnosti.

Přesto ve tmě čekala. Po chvíli zaslechla kroky – jeho a Deborah. Bratr a sestra se tiše smáli a nepřestali, dokonce ani když mijeli dveře jejího pokoje.

2

Nahoře v nízké vybělené ložnici, kterou Stephen obýval od dětských let, se natáhl na postel. „Jsem utahanej,“ prohlásil.

„Já taky.“ Deborah zívla a usedla na lůžko vedle něho. „Ta dnešní večere byla děsná. Škoda že ji mamá vůbec uspořádala.“

„Všechno jsou to takoví pokrytci,“ podotkl pohrdavě Stephen.

„Nemůžou za to. Byli tak vychovaní. Ale já si nemyslím, že Epps a pan Hinks jsou špatní,“ namítla Deborah.

„Myslím, že jsem se dost znemožnil,“ mýnil její bratr.

„Kapánek jsi to přehnal. Trochu jsi připomínal sira Galahada, když ses té holky tak vehementně zastával, až na to, že ona je zřejmě víc hříšnice než oběť hříchu.“

„Ty ji nemáš ráda, vid’?“

„Můj milý, o tom jsem vůbec nepřemýšlela. Teď tady pracuje. Víím, že to tvým osvíceným názorům zní velice reakčně, ale nebylo to tak míněno. Mě prostě v žádném ohledu nezajímá a doufám, že ani já nezajímám ji.“

„To je mi líto, už kvůli ní.“ Ve Stephenově hlasu zazněla agresivita.

„Při večeři to bylo naprosto zřejmé,“ odsekla suše Deborah.

„To mě vyprovokovala ta jejich zatracená samolibost. A ta Liddellová. Je absurdní dát staré panně spravovat domov, jako je zdejší útulek.“

„Nevím proč. Možná je trochu omezená, ale je milá a svědomitá. A kromě toho bych řekla, že tenhle útulek už dost trpěl právě přemírou sexuálních zkušeností.“

„Proboha, Deborah, nebuď lascivní!“

„A co ode mne čekáš? Jaká mám být? Vždyť se vidíme jen jednou za čtrnáct dní. Nemám náladu účastnit se těch společenských večeří, které mamá pořádá, a sledovat Catherine a slečnu Liddelovou, jak se spolu chichotají, protože si myslí, že ti ta hezká holka popletla hlavu. To je druh vulgarity, v němž si Liddelová obzvláště libuje. Zítřka bude vědět celá vesnice, o čem se tady mluvilo.“

„Jestli si tohle myslely, tak musí být praštěné. Vždyť já tu holku skoro ještě ani neviděl. A vůbec jsem s ní nemluvil. To je ale absurdní nápad!“

„Právě to jsem měla na mysli. Proboha, bratříčku, ovládej své dobyvačné pudy, když jsi doma. Měl by sis sociální cítění vybit v nemocnici a netahat je domů. Je to nepříjemné zvláště pro ty z nás, jimž takové city nejsou vlastní.“

„Dnes jsem nějak předrážděný,“ přiznal Stephen. „Prostě si nevím rady.“

To by ani nebyla Deborah, aby okamžitě nepochopila, co tím myslí.

„Není tak trochu nudná? Proč to elegantně neskončíš? Předpokládám, že tu je s čím skoncovat.“

„Ty sakra dobře víš, že je – či spíš bylo. Jenže jak?“

„Mně to nikdy nepřipadalo nijak těžké. Umění spočívá v tom, že dokážeš toho druhého přesvědčit, že tě opustil sám. A po několika týdnech tomu prakticky věříš taky.“

„A když ten druhý nechce hru přijmout?“

„Lidé zemřeli a červi je sežrali, nikoliv však pro lásku.“

Stephen by se byl rád zeptal, kdy a zda se podaří přesvědčit i Felixe Hearnea, že ji opustil. Na téhle věci, jakož i na jiných, si uvědomil, že v Deborah je jistá krutost, která jemu chybí.

„Myslím, že jsem v těchhle záležitostech zbabělec,“ usoudil. „Nikdy nevím, jak se někoho zbavit, dokonce to neumím ani s nějakým otravou na večítku.“

„To tedy ne,“ potvrdila sestra. „A to je právě tvůj problém.“

Jsi příliš velkej slaboch a citlivka. Měl by ses oženit. Mamá bys tím opravdu potěšil. Vezmi si nějakou prachatou, pokud ji najdeš. Samozřejmě nonšalantně bohatou, ne takovou, která se topí v penězích vulgárně.“

„Proti tomu nejsem. Ale kterou?“

„No jo, to je fakt.“

Náhle se zdálo, že Deborah toto téma přestalo bavit. Zvedla se, přešla k oknu a opřela se o římsu. Stephen sledoval její profil, tolik se podobající jeho, teď však záhadně jiný, rysující se na temném pozadí noci. Žíly a tepny umírajícího dne se na obzoru napínaly. Ze zahrady dole k němu pronikalo celé bohatství nesčetných vůní anglické jarní noci. Zavřel oči a v chladné tmě vychutnával ticho Martingale. V takových chvílích dokonale chápal, proč se matka a Deborah ze všech sil snaží toto dědictví udržet. Byl první Maxie, který šel studovat medicínu. Prosadil si svou vůli a rodina to akceptovala. Mohl si vybrat něco ještě méně výnosného, třebaže bylo těžké si představit, co by to mohlo být. Časem, až se vyrovná s biflováním, překážkami a riziky, až přežije tu nesmyslnou rivalitu, mohl by se stát specialistou. Možná by mohl být dokonce natolik úspěšný, že by sám vydržoval Martingale. Zatím se s tím však rodina bude potýkat, jak se dá, šetřit na domácnosti, což se nijak nedotkne jeho pohodlí, méně přispívat na charitativní účely, více se věnovat zahradě, aby se ušetřily tři šilinky na hodinu pro starého Purvise, a bude zaměstnávat nekvalifikované dívky Martě k ruce. Nic z toho mu nebude nijak na obtíž, což ho utvrzovalo v tom, že on, Stephen Maxie, dokáže být otcovým nástupcem, stejně jako Simon Maxie dokázal být nástupcem svého otce. Kéž by se mohl radovat z Martingale, z jeho krásy a ticha, aniž by byl k němu připoután odpovědností a pocitem viny!

— — —

Na schodech se ozvaly šouravé opatrné kroky, pak někdo zaklepal na dveře. Byla to Marta s večerním teplým nápojem. Kdysi, když byl ještě malý, stará Nannie rozhodla, že teplý nápoj před spaním odhání ošklivé sny, jež v jistou dobu jeho i Deborah tolik trápily. Hruzné sny pak časem ustoupily konkrétnějším obavám dospívání, teplý nápoj před spaním se však stal rodinnou tradicí. Marta, stejně jako před ní její sestra, totiž byla přesvědčená, že to je jediný účinný prostředek proti reálným či pomyslným nebezpečím noci. Marta právě opatrně postavila podnos na stůl. Stál na něm modrý šálek z wedgwoodského porcelánu, který používala Deborah, a hrneček z korunovace Jiřího V., který děd Maxie koupil Stephenovi. „Přinesla jsem ovaltinu i pro vás, slečno Deborah,“ pravila Marta. „Napadlo mě, že vás tu najdu.“ Mluvila tiše, jako by byli spiklenci. Stephen uvažoval, zda uhádla, že s Deborah hovořili o Catherine. Připomínalo to starou milou Nannie, která vždycky přinesla kakao a byla ochotná zůstat a trochu si popovídat. Ale přece jen to nebylo totéž. Martina oddanost byla mnohomluvnější, sebevědomější a méně přijatelná. Šlo o jakousi náhražku citu, který potřeboval stejně jako vzduch. Když o tom tak uvažoval, napadlo ho, že Marta občas vyhledává nějakou oběť.

„Ta večere byla báječná, Marto,“ poznamenal.

Deborah se odvrátila od okna a štíhlými prsty s rudě nalakovanými nehty sevřela šálek, z něhož se kouřilo.

„Škoda že konverzace neodpovídala výborné kvalitě jídla. Od slečny Liddelové se nám dostalo přednášky o sociálních důsledcích nelegitimních sexuálních vztahů. Co si myslíte o Sally, Marto?“

Stephen věděl, že to není moudrá otázka. Deborah většinou takové otázky nekladla.

„Zdá se tichá,“ odvětila Marta, „ale zatím tu samozřejmě není dlouho. Slečna Liddelová o ní mluvila moc pěkně.“

„Podle slečny Liddelové,“ mínila Deborah, „je Sally vzor

všech ctností až na jednu, a i to byl náhodný poklesek někde na mezi, čemuž se ve tmě nevyhne ani dívka s maturitou.“

Ta nečekaná zloba v sestřině hlase Stephena udivila.

„Já si nemyslím, že takový vzdělání je pro služebnou dobrý, slečno Deborah.“ Marta tím chtěla říct, že se sama bez vzdělání dokonale obejde. „Jen doufám, že si uvědomuje, jaký ji potkalo štěstí. Madam jí dokonce půjčila dětskou postýlku, ve který jste vy oba spali.“

„Proč ne, teď už v ní přece nespíme.“ Stephen se snažil, aby nijak neprozradil, jak ho to rozčiluje. O Sally Juppové se toho namluvilo už dost! Pro Martu to však nebylo dostatečné varování. Vypadalo to, jako by nebyla znesvěcena jen rodinná postýlka, ale i ona sama. „Vždycky jsme tu postýlku opatrovali, doktore Stephene. Měla se uchovat pro vnoučata.“

„Ale houby!“ vyjela Deborah. Otřela si pobryndané prsty a postavila šálek na podnos. „Nebudeme přece mluvit o vnoučatech, dokud nejsou na světě. Já jsem předem ztracený případ a Stephen ještě není ani zasnoubený. Tak proč na to myslet. Ten si nejspíš nakonec vezme kyprou a čipernou zdravotní sestru, která si radši koupí novou hygienickou dětskou postýlku na Oxford Street. Díky za ovaltinu, milá Marto.“ I navzdory úsměvu to byl pokyn k odchodu.

Dali si dobrou noc a za chvíli už cupkaly po schodech dolů stejné opatrné kroky. Když dozněly, poznamenal Stephen: „Chudák Marta. Měli bychom ji víc šetřit, dělá nám děvečku pro všechno a už je toho na ni trochu moc. Musíme myslet na to, že by mohla jít do důchodu.“

„Proč?“ Deborah se opět otočila k oknu.

„Teď má aspoň pomocníci,“ prohodil Stephen.

„Pokud pro ni Sally neznamená spíš komplikaci než pomoc. Slečna Liddellová tvrdila, že to dítě je výjimečně hodné. Jenže to se říká o každém, když neprořve každou druhou noc. A ještě tu je praní. Sally asi v kuchyni moc nepomůže, bude-li vždycky polovinu dopoledne prát plínky.“

„Řekl bych, že i ostatní matky perou plínky,“ namítl Stephen, „a ještě si najdou čas na jinou práci. Mně se to děvče líbí a myslím si, že bude pro Martu přínosem, pokud jí ovšem dá příležitost.“

„Aspoň že v tobě má energického zastánce, Stephene. Škoda jen, že až nastanou nějaké potíže, ty budeš téměř s jistotou v bezpečné vzdálenosti v nemocnici.“

„Jaké potíže, proboha? Proč si ksakru myslíš, že ta holka přišla dělat potíže?“

Deborah zamířila ke dveřím. „Protože je dělá neustále, nebo snad ne?“ odpověděla. „Dobrou noc.“

Kapitola druhá

1

Přes tento začátek, který nevěštil nic dobrého, probíhaly první týdny Sally Juppové na Martingale úspěšně. Nebylo ovšem známo, zda si to myslí i ona. Nikdo se jí na její názor neptal. Po celé vesnici se vykládalo, jaké má to děvče štěstí. A pokud za to neprojevovala dost vděčnosti, jak by měla, a to se dětem Štěstěny dost často stává, dokázala své pocity skrývat za maskou pokory, uctivosti a učenlivosti, což většina lidí docela ráda akceptovala. To však nezmátlo Martu Bultitaftovou a pravděpodobně by to nezmátlo ani Maxieovy, kdyby se nad tím zamýšleli. Ti však měli dost vlastních starostí a příliš si ulehčovali zátěž s chodem domácnosti, než aby problémům předcházeli.

Marta musela uznat, že dítě samo je minimální problém. Připisovala to vynikající výchově slečny Liddelové, neboť nedokázala pochopit, že by zkažená dívka mohla být dobrou matkou. James byl klidné dítě. Během prvních týdnů na Martingale mu stačilo ke spokojenosti pravidelné krmení, aniž svůj hlad dával najevo příliš hlasitě, a mezi krmením spal jako dudek. To však nemohlo trvat donekonečna. Když nastalo období, které Sally nazývala ‚smíšená strava‘, Marta se často kvůli ní rozčilovala. Vypadalo to, že kuchyně tu je především pro Sally a Jimmyho, pro něhož se jídlo stalo spíš příležitostí k trénování síly než příjemnou nutností. Ve vysoké židličce se v polštářích houževnatě vzpíral, prskal mléko i krupičnou kaši, ale pak náhle zkontl a byl opět jako beránek, dítě k zulíbání. Sally říčela smíchy, popadla ho, bouřlivě ho objímala, laskala a hrála si s ním, což Marta sledovala s opovržlivým

nesouhlasem. Jimmy se svými kučeravými vlásky a s nosíkem téměř schovaným mezi buclatými tvářičkami, které byly červené a tvrdé jako jablíčka, trůnil v kuchyni a vládl jí jako malý Caesar. Sally s dítětem trávila stále více času, a tak ji Marta během dopoledne často vídala skloněnou nad kočárkem, z něhož co chvíli vykoukla buclatá nožka nebo ručka svědčící o tom, že doba, kdy Jimmy většinou spal, nenávratně pominula. Bylo jasné, že dítě bude stále náročnější. Sally dokázala zvládat práci, která jí byla přidělena, uměla sladit požadavky svého syna s těmi, které na ni kladla Marta. Když se začalo projevovat napětí, registroval je s výčitkami svědomí během svých návštěv doma jednou za čtrnáct dní jedině Stephen. Paní Maxieová se jen čas od času zajímala, jestli Sally není příliš přetížená, a s odpovědí, již se jí dostalo, byla spokojená. Deborah si ničeho nevšímala, a pokud ano, mlčela. Rozhodně bylo těžké zjistit, zda toho na Sally není moc. Její přirozená bledost pod záplavou rudých vlasů i útlé paže vedly k tomu, že působila křehkým dojmem, ale Marta to pokládala za nanejvýš ošidné. „Vypadá, že neumí do pěti počítat, ale prohnaná je jak stádo opic,“ říkala.

Jaro pomalu uzrávalo do léta. Koruny buků se zazelenaly a rozprostřely své síťovité stíny nad silnicí. Vikář oslavil Velikonoce k vlastnímu potěšení a mezi jeho ovečkami nebylo více výhrad k výzdobě kostela než obvykle. Slečna Pollacková z mariánského útulku trpěla nespavostí, na což jí doktor Epps předepsal speciální tablety, a dvě schovanky domova se provdaly za nepřitažlivé, avšak zjevně se kající otce svých dětí. Slečna Liddellová přijala na jejich místa další dvě zhrěšivší matky. Sam Boccock si dal inzerát na svou stáj do místního listu *Chadfleet New Town* a překvapilo ho, kolik mladých lidí, chlapců i dívek ve špatně padnoucích jezdeckých kalhotách a jasně žlutých rukavicích bylo ochotno zaplatit přes šest šilinků za hodinu, aby se mohli pod jeho dozorem producírovat po vsi. Simon Maxie ležel ve své úzké posteli

a nebylo mu líp ani hůř. Večery se protahovaly a rozkvétaly růže. Zahrada na Martingale byla proscycená jejich těžkou vůní. Deborah je řezala do vázy a měla pocit, že zahrada i celý Martingale na něco čekají. Dům byl vždycky nejkrásnější v létě, tento rok však Deborah vnímala jakousi atmosféru očekávání, téměř předtuchy, což bývalo jeho jinak chladnému poklidu cizí. Zatímco se Deborah vracela s růžemi domů, zbavila se těch morbidních představ sarkastickou úvahou, že nejzlověstnější událostí, která se vznáší nad Martingale, je výroční církevní slavnost. A když jí nečekaně hlavou prolétla slova ‚čekání na smrt‘, řekla si, že otec na tom není hůř, naopak o něco líp, ale že o tom nikdo asi neví. Uvědomila si, že její láska k Martingale není zcela racionální. Občas se ji snažila uvést do pravých mezí, to pak říkala, ‚až to budeme muset prodat‘, jako by zvuk oněch slov mohl působit coby výstraha i talisman.

Církevní slavnost kostela svatého Cedda se konala na Martingale každý červenec již od časů Stephenova pradědečka. Pořádal ji výbor složený z vikáře, paní Maxieové, doktora Eppse a slečny Liddelové. Jejich povinnosti nebyly nijak náročné, neboť slavnost, stejně jako církev, se těšila podpoře a konala se rok co rok prakticky beze změny jakožto symbol stálosti uprostřed chaosu. Výbor však bral své povinnosti vážně, scházel se na Martingale od počátku června do počátku července pravidelně na zahradě na čaj a vydával usnesení, jež se s loňskými shodovala co do slov i okolností. Jediným členem výboru, který se kvůli slavnosti tu a tam cítil trapně, byl vikář. Ve své šlechtnosti raději hledal v každém to nejlepší a nalézal ušlechtilé pohnutky všude, kde to jen šlo. Sám se zapojil do konání dobročinnosti, neboť již dávno zjistil, že charita není jen ctnost, ale i politika. Jednou za rok však pan Hinks stál tváří v tvář opravdu nepříjemné skutečnosti, pokud šlo o jeho církev. Měl obavy z exkluzivnosti oné slavnosti, z jejího negativního účinku na bouřliváky z místního listu *Chadfleet New Town*, obával

se, že církev je spíš společenskou než duchovní hybnou silou v životě vesnice. Jednou navrhl, aby slavnost začínala i končila modlitbou a církevním zpěvem, avšak jediným členem výboru, který tuto inovaci podpořil, byla paní Maxieová, které na slavnosti vadilo především to, že je nekonečná.

Letos měla paní Maxieová radost, že jí ochotně pomůže Sally. Při slavnosti se kolem ochomýkala spousta lidí, a třebaže někteří přišli spíš pro vlastní povyražení, než aby něco užitečného udělali, s úspěšnou organizací a průběhem dne odpovědnost nekončila, neboť většina členů výboru očekávala pozvání na Martingale na večeri. Catherine Bowersová napsala, že v sobotu, kdy se bude slavnost konat, má volno, ale že by bylo příliš opovážlivé, kdyby se „na jeden z vašich perfektních víkendů daleko od hluku a špíny toho příšerného velkoměsta“, jak se vyjádřila, pozvala sama. Nebyl to první dopis toho druhu. Catherine vždycky toužila po jejich dětech víc než ony po ní. Za určitých okolností by to bylo dokonce v pořádku. Pro Stephena by byla nevhodnou partnerkou pro manželství v každém ohledu, třebaže ubohá Katie by ráda viděla své jediné dítě na vdávání už pod čepcem. Ona sama uzavřela nerovný sňatek, jak se říkalo. Christian Bowers byl malíř, který měl více talentu než peněz a záleželo mu právě jen na tom talentu. Paní Maxieová se s ním jednou setkala, ale nelíbil se jí. Na rozdíl od jeho ženy mu však věřila, že je umělec. Koupila pro Martingale jeden z jeho raných olejů, ležící akt, který teď visel v její ložnici, kde jí poskytoval uspokojení, jež nemohla splatit ani občasnou pohostinností věnovanou jeho dceři. Pro paní Maxieovou byl ten obraz totiž lekcí o pošetilosti nerozumného sňatku. A protože potěšení, které jí ten obraz skýtal, bylo pořád živé a opravdové a protože kdysi chodila s Katie Bowersovou do školy a povinnosti vyplývající ze starých sentimentálních svazků pro ni byly dost důležité, měla pocit, že by Catherine měla na Martingale přijíždět jako její osobní host, když už ne jako host jejich dětí.

Byly tu však jiné problémy, které jí působily jistou starost. Paní Maxieová si nemyslela, že by se měla věnovat bůhví jaké pozornost tomu, co jiní někdy nazývají atmosférou. Zachovávala si klid tak, že se s obtížemi, které byly příliš zjevné, aby se daly ignorovat, vyrovnávala svým selským rozumem, a ostatní házela za hlavu.

Na Martingale se však děly věci, jež nebylo možné přehlédnout. Některé se samozřejmě daly očekávat. Paní Maxieová při vši své necitlivosti nebyla schopna pochopit, že Marta a Sally se v kuchyni sotva mohou shodnout a že pro Martu bude ta situace nutně obtížná. Především nečekala, že by se to mohlo časem zhoršovat. Po řadě nekvalifikovaných a nevzdělaných služebných, které přicházely na Martingale proto, že to pro ně byla v místě jediná pracovní příležitost, se Sally jevila jako vzor inteligence, chápavosti a kultivovanosti. Nyní mohla dát paní domu příkazy a být si jista, že budou splněny, zatímco dříve, i když je neustále opakovala, byl výsledek takový, že si raději udělala všechno sama.

Na Martingale by se málem vrátila předválečná pohoda, kdyby ovšem Simon Maxie nevyžadoval náročnější ošetřování. Doktor Epps ostatně varoval, že to tak nepůjde dlouho. Brzy vyvstala nutnost přijmout stálou domácí ošetřovatelku nebo umístit pacienta do nemocnice. Obě alternativy paní Maxieová odmítla. Ta první by byla nákladná, nevyhovující a na neurčito. Druhá by znamenala, že Simon Maxie by zemřel v cizím prostředí místo ve vlastním domě. Rodina nemohla žádat sanatorium nebo soukromou péči. Znamenalo by to tedy lůžko pro chronické případy v místní nemocnici, která se podobala kasárnám, byla přeplněná a neměla dostatek personálu. Než u Simona Maxieho propuklo poslední stadium nemoci, pošepтал své ženě: „Že jim nedovolíš, aby mě odvezli, Eleanor?“ A ona ho ujistila: „Samozřejmě že ne.“ Tento slib, o němž oba věděli, že není snadný, ho uklidnil natolik, že usnul. Škoda že Marta měla tak krátkou paměť, aby si vzpomněla, co práce musela

zastat, než přišla Sally. Nový režim jí poskytoval čas i energii, aby mohla kritizovat. Ale zatím to nedělala otevřeně. Trouсила jen zastřené narážky, ne že by si přímo stěžovala. V kuchyni bezpochyby vzrůstá napětí, říkala si paní Maxieová, a po slavnosti bude zřejmě nutno tu věc vyřešit. Nijak však nespěchala. Slavnost se měla konat už za týden, a hlavní tedy bylo úspěšně se s ní vyrovnat.

2

Čtvrteční dopoledne před církevní slavností strávila Deborah nákupy v Londýně, obědvala s Felixem Hearnem v jeho klubu a odpoledne s ním šla do kina na Baker Street, kde nově uváděli jeden starý Hitchcockův film. Tento příjemný program doplnil odpolední čaj v restauraci *Mayfair*, která si uchovává zastaralý názor na to, jak má vypadat odpovídající odpolední pohoštění. Deborah, nacpaná okurkovými sendviči a domácími čokoládovými zákusky, usoudila, že odpoledne bylo opravdu velice úspěšné, i když na Felixův vkus poněkud neintelektuálské. Jenže on to nesl statečně. To, že nebyli milenci, mělo své výhody. Kdyby spolu měli poměr, zdálo by se nezbytné, aby využili příležitosti a odpoledne strávili společně v jeho greenwichském domě, neboť i takový svazek znamená stejně neúprosné a neměnné zvyky jako manželství. A třebaže milování by bylo bezesporu příjemné, nenáročný přátelský vztah, z něhož se oba těšili, Deborah vyhovoval víc.

Nechtěla se znovu zamilovat. Právě z této pošetilosti ji vyléčily měsíce zničujícího utrpení a zoufalství. Vdávala se mladá a Edward Riscoe zemřel za necelý rok na obrnu. Přesto pokládala manželství, založené na přátelství, shodných zálibách a na vzájemně uspokojujícím sexuálním požitku, za rozumnou základnu pro život, jíž lze dosáhnout bez příliš vzrušujících

emocí. Felix, jak se domnívala, byl do ní zamilovaný natolik, aby o ni stál a aby mu to nevadilo, a ona tomu pokušení podléhala jen v občasných záchvatech a docela vážně očekávala, že ji požádá o ruku. Nicméně začínalo být poněkud podivné, že se tak dosud nestalo. Nebylo to proto, že by se mu ženy nelíbily, to věděla. Většina jejich přátel ho samozřejmě pokládala za typického starého mládence, výstředního, poněkud pedantického a věčně se bavícího. Možná to od nich bylo příliš nelaskavé, neboť tu byl nepopiratelný fakt jeho válečných zásluh. Muž, který obdržel francouzský i britský řád za účast v odboji, nemůže být ani měkkota, ani cvok. Byl jedním z těch, jejichž fyzická odvaha, ta nejuctívanější a nejpřitažlivější ctnost, byla ověřena při mučení v celách gestapa a nikdy nemohla být zpochybněna. Nyní se už nenosilo o takových věcech uvažovat, ale přesto se na ně zcela nezapomnělo. Co ony měsíce ve Francii s Felixem Hearnem udělaly, nikdo netušil, jeho výstřednosti mu však procházely a nejspíš mu dělaly dobře. Deborah se líbil, protože byl inteligentní a vtipný, a byl to taky ten nejzábavnější klevetník, jakého znala. Měl ženský zájem o drobné životní události a intuitivní smysl pro lidské vztahy. Nic nepokládal za triviální a teď s živým zaujetím naslouchal, jak Deborah vypráví o Martingale.

„Víš, je to blaho mít zase trochu volno, ale já si nemyslím, že to je nadlouho. Marta si bude chtít za nějaký čas vyrazit. A já jí to opravdu nemám za zlé. Ona Sally nemá ráda a já taky ne.“

„Ale proč? Svádí snad Stephena?“

„Nebud' vulgární, Felixi. Nemohl by sis vymyslet nějaký delikátnější důvod? Ve skutečnosti si ale myslím, že na něj zapůsobila, a jsem přesvědčená, že nikoliv náhodou. Kdykoliv je Stephen doma, ptá se ho na rady kvůli dítěti, třebaže jsem se jí pokusila vysvětlit, že se specializuje na chirurgii, nikoliv na pediatrii. A chudák Marta si ani nemůže postěžovat, aby se Stephen Sally honem nezastával. Uvidíš sám, až v sobotu přijedeš.“

„Kdo jiný tam bude kromě Sally Juppové, spřádající milostné intriky?“

„Samozřejmě Stephen. A Catherine Bowersová. Setkal se s ní, když jsi byl na Martingale posledně.“

„Já vím. Oči bezvýrazné jako ztracená vejce, ale hezká postava a víc inteligence, než jste jí ty i Stephen ochotni přiznat.“

„Pokud na tebe udělala takový dojem,“ odsekla Deborah, „můžeš jí svůj obdiv projevit, čímž obrovsky pomůžeš Stephenovi. Jednou si s ní trochu začal, a teď na něm visí jako pijavice, což ho šíleně otravuje.“

„Jak neuvěřitelně bezohledné jsou krásné ženy k prostým chlapcům! A řekl bych, že tím ,trochu si s ní začal‘ chceš naznačit, že ji Stephen svedl. To ovšem obvykle vede ke komplikacím a on se z toho musí dostat sám jako mnoho jiných před ním. Ale já přijedu. Mně se na Martingale líbí a dovedu ocenit dobré jídlo. A kromě toho mám dojem, že ten víkend bude zajímavý. Dům plný lidí, kteří si lezou vzájemně na nervy, to musí jednou vybouchnout.“

„Poněkud přeháníš.“

„Ani moc ne. Stephen nemá rád mě a ani se to nikdy nesnažil tajit. Ty nemáš ráda Catherine Bowersovou. Ona nemá ráda tebe a svou averzi rozšířila nepochybně i na mne. Marta a ty nemáte rády Sally Juppovou a ona, chudák holka, nejspíš nenávidí vás všechny. A bude tam ta dojmavá bytost, slečna Liddellová, a tu nemá ráda tvá matka. To budou perfektní orgie potlačované nenávisti.“

„Nemusíš jezdit. Vlastně si myslím, že by bylo lepší, kdyby ses neukázal.“

„Ale Deborah, tvá matka mě už pozvala a já jsem pozvání přijal. Minulý týden jsem jí odpověděl svým pěkným zdvořilým tónem a teď si to poznamenám do černého notýsku, abych na to nezapomněl.“ Sklonil hezkou upravenou hlavu nad díářem. Tvář s pletí tak bledou, že na ní téměř nebyl patrný začátek

vlasů, od ní odvrátil a ona si všimla řídkých řas proti bílému čelu, vrásek a kruhů pod očima. Deborah napadlo, že musel mít hezké ruce, než se dostal do spárů gestapákům. Nehty mu už nikdy úplně nedorostly. Snažila se představit si jeho ruce, jak manipulují se zbraní, obtáčejí se kolem šňůr padáku, svírají se v pěst ve vzdorů nebo v úsilí vydržet. Ale nemělo to smysl. Měla dojem, že neexistuje souvislost mezi Felixem, který se kdysi rozhodl trpět pro věc, a pohotovým, vtipným a ironickým Felixem Hearnem z nakladatelství Hearne and Illingworth, právě tak jako neměla nic společného dívka, která si kdysi vzala Edvarda Riscoea, se ženou, jíž byla nyní. Deborah náhle opět pocítila známou nostalgii a lítost. V této náladě pozorovala Felixe, jak si pečlivou rukou cosi křečovitě zapisuje pod sobotní datum, jako kdyby si zaznamenával schůzku se smrtí.

3

Po čaji se Deborah rozhodla navštívit Stephena, jednak proto, aby se vyhnula davům lidí vracejících se z práce, ale především proto, že jen málokdy zajížděla do Londýna, aniž se zastavila v Nemocnici svatého Lukáše. Vyzvala Felixe, aby ji doprovodil, on však odmítl s odůvodněním, že se mu z pachu dezinfekce dělá špatně. Pak ji se zdvořilým poděkováním za společnost posadil do taxíku. V těchto věcech byl až škrobený. Deborah se snažila přemoci nelichotivé podezření, že už ho rozhovor s ní nudí, a proto se raději v pohodlí ujíždějícího taxíku soustředila na to, že se těší na Stephena. Tím více ji vyvedlo z míry, když shledala, že v nemocnici není. Bylo to taky velice neobvyklé. Vrátný Colley jí vysvětlil, že doktor Maxie měl telefonický hovor a pak odešel na jakousi schůzku mimo nemocnici, tvrdil prý však, že to nebude dlouho trvat. Službu za něj převzal doktor Donwell. Ale doktor Maxie se už určitě brzy vrátí, je to skoro hodina, co odešel. Nechce jít paní Riscoeová

nahoru do lékařského pokoje a počkat tam? Deborah se chvíli zapovídala s Colleyem, kterého měla ráda, a pak vyjela výtahem do čtvrtého poschodí. Doktor Donwell, plachý a pihovatý mladý odborný lékař, zahuhlal cosi na pozdrav a co nejrychleji zmizel na oddělení a ponechal Deborah samotnou mezi čtyřmi odřenými křesly, rozházenou haldou lékařských časopisů a neuklizenými zbytky po odpoledním čaji. Usoudila z toho, že měli opět roládu a jako obvykle někdo použil podšálek coby popelník. Deborah začala sbírat talíře, ale když si uvědomila, že to je nesmyslná činnost, jestliže neví co s nimi, vzala si jeden časopis a přešla k oknu, kde mohla svůj zájem rozdělit mezi čekání na Stephena a letmou informací ze zajímavějších nebo srozumitelných lékařských článků. Z okna viděla na hlavní vchod do nemocnice. Zdálo se, že se rozeznávala lesknoucí se křivku řeky a věže Westminsteru. Nepřetržitý hluk pouličního provozu tvořil nevtíravé pozadí obvyklých zvuků nemocnice, mezi nimiž se ozývaly dveře výtahu, zvonění telefonů nebo rychlé kroky po chodbě. Nějakou starou ženu nakládali u vchodu do sanitky. Z výšky čtvrtého patra se postavy dole zdály podivně malé. Dveře sanitky se tiše zavřely a vůz se bez hluku rozjel. Náhle je spatřila. Byl to Stephen, toho poznala jako prvního, ale tu rudou hlavu téměř na úrovni jeho ramen si nemohla s nikým splést. Zastavili se na rohu budovy. Zdálo se, že spolu hovoří. Černá hlava se skláněla k rezavé. Po chvíli viděla, jak si podávají ruku, nato se Sally otočila, až jí ryšavé vlasy v slunci zazářily, a svižně, bez ohlednutí, odcházela. Deborah nic neuniklo. Sally měla na sobě svůj šedý kostýmek. Byla to levná konfekce, seděl jí však dobře a dával vyniknout zářivé kaskádě vlasů, které měla teď rozpuštěné, bez čepěčku a sponek.

Je chytrá, pomyslela si Deborah. Chytrá, protože ví, že se musí obléct jednoduše, aby její hříva vynikla. Chytrá, že ne zvolila zelenou barvu, již dává přednost většina rudovlásek. Chytrá, protože se rozloučila mimo nemocnici a odolala zcela

jistému pozvání na večeri v ústavu, spojenou s nevyhnutelnými počátky pozdějších rozpaků nebo lítosti. Až dodatečně Deborah překvapilo, že si tak střízlivě dokázala povšimnout, co má Sally na sobě. Bylo to, jako by ji poprvé pozorovala Stephenovými očima, a když ji tak spatřila, dostala strach. Pak zaslechla výtah, rychlé kroky po chodbě, a nakonec stál vedle ní. Neodstoupila od okna, takže okamžitě pochopil, že ho viděla. Měla pocit, že to nedokáže unést, jestli jí o tom neřekne sám, a takhle to bylo snazší. Nevěděla, co vlastně očekává, ale když promluvil, zmocnilo se jí nové překvapení.

„Znáš tohle?“ zeptal se.

Na natažené dlani držel neumělý uzlíček z pánského kapesníku, jehož rohy byly svázané. Jeden uzel rozvázal a z uzlíku vysypal tři nebo čtyři drobné tabletky. Podle jejich šedohnědé barvy nebylo pochyb, co to je.

„Nejsou to otcovy prášky?“ Měla dojem, jako by ji z něčeho obviňoval. „Kdes k nim přišel?“

„Našla je Sally a přinesla mi je. Určitě jsi nás spolu viděla oknem.“

„Co udělala s dítětem?“ Ta pošetilá nepodstatná otázka byla venku dřív, než si ji mohla rozmyslet.

„S dítětem? Ach, s Jimmym, ani nevím. Předpokládám, že ho nechala u někoho ve vsi nebo ho hlídá matka či Marta. Přijela, aby mi je předala, zavolala z nádraží Liverpool Street a požádala, abychom se setkali. Našla je v otcově posteli.“

„V jeho posteli? Ale kde?“

„Po straně mezi matrací a podložkou. Měl shrnuté prostěradlo. Chtěla je upravit, narovnávala pod ním nepromokavou plenu a vtom si všimla, že je v rohu matrace pod podložkou hrbolek. A objevila tam tohle. Otec musel ty prášky schraňovat několik týdnů, možná měsíců. Dovedu si představit proč.“

„Ví otec, že je našla?“

„Sally si myslí, že ne. Ležel na boku zády k ní, když upravovala prostěradlo. Vstrčila kapesník s pilulkami do kapsy

a odešla jakoby nic. Mohly tam být samozřejmě už dlouho – otec bere sommeil nejméně osmnáct měsíců – třeba na ně taky zapomněl. Možná už ani nemá sílu si je vzít. Nikdo z nás neví, co se mu děje v hlavě. Problém je, že se o to ani nesnažíme. Kromě Sally.“

„Ale Stephene, to není pravda. My se o to snažíme. Sedáme u něho, ošetřujeme ho a děláme všechno pro to, aby měl pocit, že jsme s ním. Jenže otec teď jen leží, nehýbá se, nemluví, dokonce jako by lidi kolem sebe ani nevnímal. To už není on! Kontakt mezi námi se přerušil. Pokoušela jsem se s ním komunikovat, přísahám, ale k ničemu to nevede. Nikoho ani ve snu nenapadlo, že si ty tablety schovává. Nedovedu si představit, jak je dokázal nasbírat, jak na to přišel a tak.“

„Když mu je náhodou dáváš ty sama, všímáš si, jestli je opravdu spolkně?“

„To ne. Vždyť víš, jak nemá rád, když mu příliš pomáháme. Teď už snad nic nenamítá, ale my mu vždycky tablety dáme a pak nalejeme vodu do sklenice a podáme mu ji k ústům, když máme dojem, že to chce. Tyhle si musel našetřit už před měsíci. Nevěřím, že by to dokázal teď, aniž by si toho Marta všimla. Většinu nejtěžší práce kolem něho přece obstarává ona.“

„Tak se mu tedy podařilo Martu podvést. Ale proboha, Deborah, já jsem to měl vědět, měl jsem být informován. Jsem přece lékař. Při takových věcech si připadám jako nějaký řezník. Jsem dobrý na to, abych pacientovi pomohl, pokud ho ovšem nebudu obtěžovat jako člověka. Aspoň že Sally se o otce stará jako o lidskou bytost.“

Deborah měla chuť zdůraznit, že ona, matka a Marta dokážou udržovat Simona Maxieho v pořádku, aby byl v čistotě a najedl se, což stojí nemálo úsilí, a že se nezdá, že by Sally dělala víc. Pokud však Stephen chce vyčítat, sotva mu v tom kdo může zabránit. A nakonec z toho má vždycky ještě dobrý pocit, i když se ostatní cítí hůř. Mlčky sledovala, jak se přehrabuje v zásuvce stolu. Našel malou lahvičku, v níž byl

zřejmě původně aspirin, pečlivě do ní odpočítal tablety – bylo jich deset – a nalepil štítek, na nějž napsal název a dávku léku. Bylo to téměř automatické počínání muže navyklého pečlivě léky označovat. Deborah se v hlavě honily otázky, které se však neodvažovala vyslovit. Proč Sally přišla za tebou? Proč nešla za matkou? Nalezla ty tablety opravdu, nebo to byla jen obyčejná lest, jak se s tebou setkat o samotě? Jenže je muse-la najít. Tohle by si nikdo nevymyslel. Chudák otec. Co Sally říkala? Proč se o ni pořád tolik starám? Nenávidím ji, protože má dítě, kdežto já ne. Teď jsem si to přiznala, ale to věc nijak neusnadňuje. A ten uzlíček z kapesníku. Muselo mu trvat celé hodiny, než ho svázal. Vypadal, jako by ho svázalo malé dítě. Chudák táta. Byl tak vysoký, když jsem byla malá. Že jsem se ho vždycky trochu bála? Ach bože, pomoz mi, abych toho litovala. Chci, aby mi ho bylo líto. Co si teď Sally myslí? Co jí Stephen řekl?

Stephen se obrátil od stolu s lahvičkou v ruce.

„Myslím, že bys to raději měla vzít domů. Dej to do lékárníčky v otcově pokoji. Matce ani doktoru Eppsovi zatím nic neříkej. Asi bude moudřejší, když přestaneme otci ty pilulky dávat. Než půjdeš, vystavím ti předpis z naší ambulance, tentýž lék, ale ve formě roztoku. Dávej tátovi na noc polévkovou lžici do vody. Měla bys na to sama dohlédnout. Marta se musí spokojit s tím, že jsem ty tablety vysadil. Kdy se ukáže doktor Epps?“

„Má přijít se slečnou Liddelovou po večeři. Předpokládám, že pak zajde taky nahoru. Ale na pilulky se bude sotva ptát. Otec je přece bere už tak dlouho. Doktorovi se jen vždycky zmíníme, když je lahvička prázdná, a on je znovu předepíše.“

„Nevíš, kolik je jich doma teď?“

„Je tam nová lahvička, ještě neotevřená. Měli jsme ji načít dnes večer.“

„Nech ji tedy v lékárnice a dej mu tekutý lék. S Eppsem promluví, až se s ním uvidím v sobotu. Přijedu zítra večer.“

Teď bys měla jít na ambulanci se mnou a bylo by rozumnější, abys jela hned domů. Zavolám Martě a požádám ji, aby ti schovala večeři.“

„Dobře, Stephen.“ Deborah by nelitovala, kdyby přišla o večeři. Veškerá radost z prožitého dne byla tatam. Nastal čas vrátit se domů.

„A byl bych radši, kdybys Sally o tomhle neříkala.“

„To mě ani ve snu nenapadlo. Jen doufám, že ona je schopná chovat se stejně diskrétně. Nechceme přece, aby si o tom vykládala celá vesnice.“

„Tohle není fér, Deborah, ale ty tomu sama nevěříš. Sotva najdeš někoho spolehlivějšího, než je Sally. Dělala si kvůli tomu velkou starost. Byla docela milá.“

„To věřím.“

„Opravdu jí to dělalo starost. Je otci velice oddaná.“

„Tu oddanost zřejmě rozšířila i na tebe.“

„Krucí, jak to myslíš?“

„Prostě mi nejde do hlavy, proč o těch tabletách nepověděla mámě. Nebo mně.“

„Tys jí zatím nedala moc důvodů, aby ti důvěřovala, či ano?“

„Proboha, co bych měla dělat? Vodit se s ní za ruku? Pokud koná svou práci jaksepatří, nijak mě nezajímá. Nemám ji ráda a nečekám, že ona bude mít ráda mě.“

„Není pravda, že ji nemá ráda,“ namítl Stephen. „Ty jí nenávidíš.“

„Ona si snad v tomhle směru stěžovala?“

„Samozřejmě že ne. Buď rozumná, Deborah. Ty přece takováhle nejsi.“

Že ne? pomyslela si Deborah. Co ty víš, jaká já jsem? Ve Stephenových posledních slovech však zaslechla omluvný tón, a proto k němu vztáhla ruku a řekla: „Promiň. Nevím, co se to se mnou poslední dobou děje. Jsem přesvědčená, že Sally dělá, co může. Rozhodně to nestojí za nějaké hádky. Chceš,